

**ŹRÓDŁA PRAWA POWSZECHNIE
OBOWIĄZUJĄCEGO W RP**

SYSTEM PRAWA

Zbiór uporządkowanych i wzajemnie ze sobą powiązanych norm generalnych i abstrakcyjnych wysłowionych w tekstach aktów prawotwórczych i nieuchylonych odpowiednim aktem derogacji, obowiązujących na danym terytorium w określonych przedziałach czasowych.

SYSTEM PRAWA

Uporządkowany zbiór
norm prawnych.

FORMALNE CECHY SYSTEMU
PRAWA

Spójny

Zupełny

Otwarty lub zamknięty.

SPÓJNY WEWNĘTRZNIE

Wolny od niezgodności.
Wyróżniamy dwa
rodzaje niezgodności
norm w systemie prawa:

Niezgodność
prakseologiczna

Niezgodność formalna

ZUPEŁNY SYSTEM PRAWA

Znaczenie podstawowe
„Wolny od luk”

Znaczenie kwalifikowane –
Taki w którym na podstawie
norm należących do owego
systemu da się orzec o każdym
dowolnym zachowaniu.

**ŹRÓDŁA PRAWA(ŹRÓDŁA
POWSTAWANIA PRAWA) - DEFINICJA**

Fakty, które wg przyjmowanej przez doktrynę prawniczą normatywnej koncepcji źródeł prawa danego kraju uznawane są za podstawę obowiązywania norm prawnych w danym systemie prawa.

ŹRÓDŁA PRAWA - PODZIAŁ

Źródła
prawa

Formalne
źródła prawa

Materialne
źródła prawa

KONCEPCJA ZUPEŁNOŚCI ŹRÓDEŁ PRAWA DANEGO SYSTEMU

System źródeł prawa jest zupełny jeśli o każdym potencjalnym jego elemencie (normie postępowania) da się w sposób rozstrzygający powiedzieć, iż należy, bądź nie należy do danego systemu prawa.

Taki który jasno definiuje kryteria, od jakich uzależnia uznanie pewnych obiektów (norm) za swoje części składowe.

Określający reguły dzięki którym definitywnie da się rozstrzygnąć, iż określona norma jest normą prawną (jest prawem, należy do systemu) lub nie ma cech normy prawnej (jest np. normą moralną obyczajową).

ŹRÓDŁA PRAWA W KONSTYTUCJI RP

Konstytucja z 2 kwietnia 1997 r. w ślad za rozwiązaniami przyjętymi w wielu państwach współczesnej Europy, wyróżnia w rozdziale III dwie grupy źródeł prawa

Źródła prawa
powszechnie
obowiązującego (art.
87)

Źródła prawa o
charakterze
wewnętrznym (art.
93)

ŹRÓDŁA PRAWA POWSZECHNIE
OBOWIĄZUJĄCEGO (ART. 87)

- 1) Konstytucja.
- 2) Ustawy.
- 3) Ratyfikowane umowy międzynarodowe.
- 4) Rozporządzenia.
- 5) Akty prawa miejscowego.

ZAMKNIĘTY SYSTEM ŹRÓDEŁ PRAWA

Aspekty
zamkniętego
systemu źródeł
prawa

Przedmiotowy

Podmiotowy

ŹRÓDŁA POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA – HIERARCHICZNA STRUKTURA

Konstytucja

Umowa międzynarodowa
ratyfikowana za uprzednią
zgoda wyrażoną w ustawie

Ustawa i rozporządzenie
z mocą ustawy

Rozporządzenie

Akty prawa miejscowego

RATYFIKOWANA UMOWA MIĘDZYNARODOWA

Ratyfikowana umowa międzynarodowa stanowi źródło powszechnie obowiązującego prawa.

Umowa międzynarodowa – porozumienie zawarte między RP a innym podmiotem (lub podmiotami prawa międzynarodowego) bez względu na nazwę i formę porozumienia oraz niezależnie od tego czy jest ono zawierane w imieniu państwa, rządu czy ministra.

W RP prawo ratyfikowania umów międzynarodowych posiada Prezydent (art. 133 ust. 1 pkt 1)

**RATYFIKOWANA UMOWA
MIĘDZYNARODOWA C.D.**

Po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw „stanowi część krajowego porządku prawnego” (art. 91 ust. 1).

Ratyfikowana i ogłoszona w Dzienniku Ustaw umowa międzynarodowa „jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy”.

RATYFIKOWANE UMOWY MIĘDZYNARODOWE C.D.

Konstytucja wyróżnia dwa rodzaje
ratyfikowanych umów
międzynarodowych

Umowy ratyfikowana za
uprzednią zgodą wyrażoną w
ustawie

Umowy dla których
ratyfikacji nie jest wymagana
zгода wyrażona w ustawie, a
których zasady ogłaszania
określa ustawa(art. 88 ust. 3)

UMOWY RATYFIKOWANE ZA
UPRZEDNIĄ ZGODĄ WYRAŻONĄ W
USTAWIE

Umowy dotyczące:

- 1) pokoju, sojuszy, układów politycznych lub układów zbiorowych,
- 2) wolności, praw lub obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji,
- 3) członkostwa RP w organizacji międzynarodowej,
- 4) znacznego obciążenia państwa pod względem finansowym,
- 5) spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy

Wymagają uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie.

UMOWY MIĘDZYNARODOWE RATYFIKOWANE ZA UPRZEDNIĄ ZGODĄ WYRAŻONĄ W USTAWIE (TRYBY SPECJALNE)

Rzeczpospolita Polska może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach.

W drodze ustawy uchwalonej w specjalnym trybie

W referendum ogólnokrajowym

UMOWY RATYFIKOWANE – RELACJE W SYSTEMIE PRAWA

Umowy ratyfikowane za uprzednią zgodą w ustawie

Mają moc prawną ustawy

W przypadku gdy obowiązującej ustawy nie da się pogodzić z umową – umowa taka ma pierwszeństwo przed ustawą

Umowy ratyfikowane bez upoważnienia ustawy

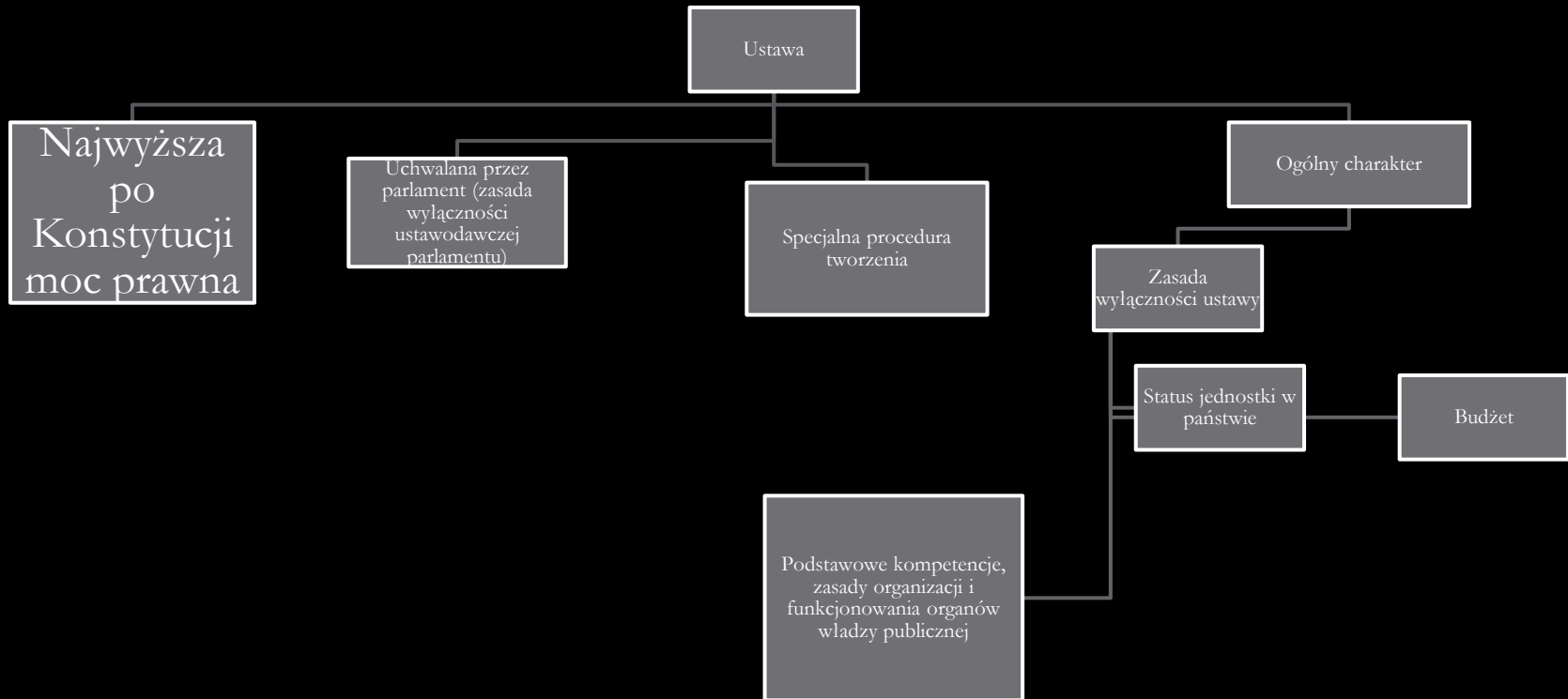
Można uznać że mają moc prawną ustawy

W przypadku kolizji ich norm z postanowieniami ustawy „ustępują” swą mocą prawną ustawie, ale mają pierwszeństwo przed innymi rodzajami aktów normatywnych

USTAWA - POJĘCIE

Akt normatywny pochodzący od parlamentu, uchwalany w specjalnym trybie zwanym ustawodawczym

USTAWA - CECHY

ROZPORZĄDZENIE - CECHY

Wydawane na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie

Wykonawczy wobec ustaw charakter

Ogłaszane w tym samym organie publikacyjnym co ustawy których wykonaniu służą

**ROZPORZĄDZENIE – ORGANY
UPOWAŻNIONE DO WYDAWANIA WG
KONSTYTUCJI RP**

Prezydent

Rada Ministrów

Prezes Rady Ministrów

Ministrowe

Przewodniczący komitetów określani w ustawach

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO CECHY

Ustanowione przez organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej

Obowiązują na obszarze działania organów, które je ustanowiły

Wydane na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie